

Legea Cu privire la Curtea Supremă de Justiție

Titlul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Curtea Supremă de Justiție - organul suprem al puterii judecătorești

(1) Justiția în Republica Moldova se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție și prin alte instanțe judecătorești în conformitate cu Constituția, Legea privind organizarea judecătorească, Legea cu privire la statutul judecătorului și alte acte legislative.

(2) Curtea Supremă de Justiție este instanța judecătorească supremă care asigură aplicarea corectă și uniformă a legislației de către toate instanțele judecătorești, soluționarea litigiilor apărute în cadrul aplicării legilor, garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

(3) Prin activitatea sa Curtea Supremă de Justiție asigură respectarea principiului prezumției nevinovăției și principiului supremației legii, contribuie la constituirea unui stat de drept.

(4) Curtea Supremă de Justiție este unica instanță judecătorească supremă. Sediul Curții Supreme de Justiție este în municipiul Chișinău.

Articolul 2. Atribuțiile Curții Supreme de Justiție

Curtea Supremă de Justiție:

- a) judecă, ca instanță de recurs, cauzele în materie civilă, de contencios administrativ, penală sau în alte materii în condițiile legii procesuale;
- b) sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității actelor juridice;
- c) generalizează practica judiciară și analizează statistica judiciară proprie;
- d) dă explicații din oficiu în chestiunile de practică judiciară ce nu țin de interpretarea legilor și nu au caracter obligatoriu pentru judecători;
- e) exercită, în limitele competenței sale, atribuții ce derivă din tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;
- f) exercită alte atribuții conform legii.

Articolul 3. Principiile de activitate ale Curții Supreme de Justiție

Curtea Supremă de Justiție își desfășoară activitatea în baza principiilor:

a) legalității și publicității;

b) separării puterii judecătorești de puterea legislativă și cea executivă;

c) independenței puterii judecătorești;

d) - abrogată

e) realizării dreptului său de a adopta hotărâri legale, întemeiate și echitabile;

f) altor principii prevăzute de Legea privind organizarea judecătorească și Legea cu privire la statutul judecătorului.

Articolul 4. Componența Curții Supreme de Justiție

(1) Curtea Supremă de Justiție este compusă din președinte, din 2 vicepreședinți, care sînt concomitent președinți ai Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ și, respectiv, ai Colegiului Penal, și din judecători (dintre care doi judecători exercită concomitent și funcția de vicepreședinte al colegiului) care își desfășoară activitatea în colegii și în cadrul Plenului Curții.

(2) Fiecare judecător al Curții Supreme de Justiție este asistat de 3 asistenți judiciari, care sînt angajați și activează în conformitate cu prevederile art. 47 din Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească.

Titlul II. ORGANIZAREA ȘI ACTIVITATEA CURȚII SUPREME DE JUSTIȚIE

Capitolul I. ORGANIZAREA CURȚII SUPREME DE JUSTIȚIE

Articolul 5. Consiliul Științific Consultativ

(1) Pe lângă Curtea Supremă de Justiție activează Consiliul Științific Consultativ, format din savanți și practicieni în domeniul jurisprudenței.

(2) Regulamentul Consiliului Științific Consultativ se aprobă de către Plenul Curții Supreme de Justiție.

Articolul 6. - abrogat

Articolul 7. Atribuțiile Președintelui Curții Supreme de Justiție

(1) Președintele Curții Supreme de Justiție exercită următoarele atribuții:

- a) convoacă și prezidează ședințele Plenului Curții, asigură executarea hotărârilor adoptate;
- b) propune Plenului spre aprobare obligațiile de serviciu ale vicepreședinților Curții președinți ai colegiului și ale vicepreședinților colegiilor;
- c) numește membrii Curții responsabili pentru întocmirea rapoartelor asupra cauzelor de complexitate deosebită ce se vor judeca în colegii;
- d) coordonează activitatea de generalizare a practicii judiciare și face propuneri Plenului privitor la emiterea hotărârilor explicative;
- e) organizează efectuarea altor lucrări ce țin de competența Curții;
- f) reprezintă Curtea Supremă de Justiție în relațiile cu alte autorități și instituții publice atât din țară, cât și de peste hotare;
- g) numește în funcție funcționarii publici, modifică, suspendă și încetează, în condițiile legii, raporturile de serviciu ale acestora, angajează, modifică, suspendă și încetează raporturile de muncă ale personalului contractual al secretariatului Curții;
- h) aplică sancțiuni disciplinare și adoptă măsuri de stimulare pentru angajații secretariatului Curții;
- i) exercită alte atribuții prevăzute de lege.

(2) Președintele Curții Supreme de Justiție emite ordine și dispoziții.

(3) În absența Președintelui Curții Supreme de Justiție, atribuțiile acestuia le exercită unul dintre vicepreședinți în temeiul unei dispoziții emise de Președintele Curții. În cazul în care nu este desemnat un vicepreședinte care ar exercita atribuțiile Președintelui Curții Supreme de Justiție în absența acestuia, atribuțiile în cauză se exercită de către vicepreședintele desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii.

Articolul 8. Atribuțiile președintelui și vicepreședintelui colegiului

(1) Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ și Colegiul Penal sînt conduse de cîte un președinte și un vicepreședinte avînd următoarele atribuții:

a) - abrogată

b) fixează termenele de desfășurare a ședințelor de judecată în cauzele date prin lege în competența colegiului, organizează pregătirea și desfășurarea ședințelor de judecată, exercită controlul asupra întocmirii, afișării și publicării pe pagina web, în termenul stabilit de norma procesuală, a informației privind cauzele fixate pentru judecare, inclusiv esența cauzelor;

c) - abrogată

d) - abrogată

e) informează Președintele Curții asupra cauzelor de complexitate deosebită judecarea cărora, conform legii, cere întocmirea rapoartelor de către membrii Curții;

f) organizează activitatea colegiului în limitele prevăzute de lege;

g) - abrogată

h) organizează lucrul de generalizare a practicii judiciare și prezintă rezultatele pentru dezbateri la ședințele colegiului, face propuneri Plenului privitor la darea hotărârilor explicative;

i) organizează executarea dispozițiilor Plenului și Președintelui Curții, în conformitate cu legea;

j) prezintă Plenului informații privind activitatea colegiului;

k) exercită alte atribuții prevăzute de lege.

(2) Repartizarea atribuțiilor între președintele și vicepreședintele colegiului se efectuează de către Plen la propunerea Președintelui Curții Supreme de Justiție.

Capitolul II. JUDECĂTORII CURȚII SUPREME DE JUSTIȚIE

Articolul 9. Numirea judecătorilor Curții Supreme de Justiție

(1) Judecătorii Curții Supreme de Justiție sunt numiți în funcție de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii respective.

(2) În cazul depistării incompatibilității candidatului la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție cu funcția respectivă, al existenței unei sau mai multor sancțiuni disciplinare nestinse sau al încălcării procedurilor legale de selectare și promovare a acestuia, Consiliul Superior al Magistraturii, în termenul indicat la alin. (1), este informat despre aceasta de către Președintele Republicii Moldova. În cazul apariției unor circumstanțe care necesită o examinare suplimentară, Președintele Republicii Moldova anunță Consiliul Superior al Magistraturii despre prelungirea termenului indicat la alin. (1) cu 15 zile.

(3) Președintele Republicii Moldova examinează propunerea repetată a Consiliului Superior al Magistraturii în termen de 30 de zile de la data recepționării acesteia.

Articolul 9-1. Numirea Președintelui și vicepreședinților Curții Supreme de Justiție

(1) Președintele, vicepreședinții Curții Supreme de Justiție, președinții colegiilor și vicepreședinții colegiilor sunt selectați de către Consiliul Superior al Magistraturii, în baza concursului organizat conform art. 9 din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului.

(2) Președintele, vicepreședinții Curții Supreme de Justiție președinți ai colegiilor și vicepreședinții colegiilor se numesc, în condițiile art. 9, pentru un mandat de 4 ani și pot deține funcțiile respective pe durata a cel mult 2 mandate consecutive.

(3) În cazul survenirii vacanței funcției de Președinte al Curții Supreme de Justiție, inclusiv în legătură cu expirarea mandatului, interimatul funcției acestuia se asigură de către un judecător al Curții Supreme de Justiție desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii.

(4) În cazul survenirii vacanței funcției de vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție președinte al colegiului, inclusiv în legătură cu expirarea mandatului, interimatul funcției acestuia se asigură de către vicepreședintele colegiului respectiv, iar în lipsa acestuia, de către un judecător al Curții Supreme de Justiție desemnat de Consiliul Superior al Magistraturii.

Articolul 10. Durata mandatului judecătorilor Curții Supreme de Justiție

Judecătorii Curții Supreme de Justiție sînt numiți în funcție pînă la atingerea plafonului de vîrstă - 65 de ani.

Articolul 11. Cerințele înaintate judecătorilor Curții Supreme de Justiție

Pentru a fi numit în funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție judecătorul trebuie să corespundă cerințelor prevăzute de Legea cu privire la statutul judecătorului și să aibă o vechime în muncă în funcția de judecător de cel puțin 10 ani.

Capitolul III. ACTIVITATEA CURȚII SUPREME DE JUSTIȚIE

Articolul 12. Colegiile Curții Supreme de Justiție

(1) În cadrul Curții Supreme de Justiție funcționează Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ, Colegiul Penal și alte colegii constituite de către Plenul Curții după categoriile cauzelor.

(2) Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ și Colegiul Penal activează permanent.

(3) - abrogat

(4) Durata mandatului celorlalte colegii este determinată de Plenul Curții Supreme de Justiție.

(5) Conducerea colegiilor este exercitată de către președinții și vicepreședinții colegiilor.

(6) Colegiile activează prin complete de judecată, prevăzute de lege.

Articolul 13. Competența colegiilor Curții Supreme de Justiție

(1) Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ și Colegiul Penal:

a) judecă cauzele în condițiile legii procesuale;

b) - abrogată

c) înaintează în plen propuneri cu privire la adoptarea hotărârilor cu caracter explicativ;

d) judecă alte cauze prevăzute de lege.

(2) - abrogat

Articolul 14. Completele de judecată

(1) Completele de judecată se constituie la începutul fiecărui an de către Președintele Curții Supreme de Justiție, în condițiile art. 61 din Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească. Completele de judecată se constituie din judecătorii Curții Supreme de Justiție care fac parte din colegiul respectiv.

(2) Președintele Curții Supreme de Justiție are dreptul să dispună, după caz, antrenarea judecătorilor dintr-un colegiu la judecarea unor cauze în alt colegiu.

(3) Schimbarea membrilor completului de judecată se face în cazuri excepționale, în baza unei încheieri motivate a Președintelui Curții Supreme de Justiție și potrivit criteriilor obiective stabilite de regulamentul aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii. Încheierea motivată privind schimbarea membrilor completului de judecată se anexează la materialele dosarului.

Articolul 15. Plenul Curții Supreme de Justiție

(1) Plenul Curții Supreme de Justiție își desfășoară activitatea în componența tuturor judecătorilor Curții, este prezidat de președintele Curții, iar în lipsa acestuia - de către unul din președinții colegiilor.

(2) La ședințele Plenului Curții Supreme de Justiție pot participa, în funcție de subiectul pus în discuție, ministrul justiției sau Procurorul General.

Articolul 16. Competența Plenului Curții Supreme de Justiție

Plenul Curții Supreme de Justiție:

- a) - abrogată
- b) sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității actelor juridice;
- c) examinează rezultatele generalizării practicii judiciare și adoptă hotărâri cu caracter explicativ;
- d) întru asigurarea uniformizării practicii judiciare, emite, la solicitarea instanțelor judecătorești, avize consultative în cazul apariției problemelor legate de aplicarea legii;
- e) constituie, după caz, colegii conform categoriilor de cauze, determină durata activității lor;
- f) confirmă componențele colegiilor;
- g) confirmă componența Consiliului Științific Consultativ;
- h) - abrogată
- i) aprobă Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Curții Supreme de Justiție, îl modifică și îl completează;
- j) exercită alte atribuții prevăzute de lege.

Articolul 17. Ședințele Plenului Curții Supreme de Justiție

(1) Plenul Curții Supreme de Justiție se convoacă ori de câte ori este necesar, dar nu mai rar decât o dată în trimestru. Data convocării Plenului și chestiunile ce se prezintă spre examinare li se comunică membrilor Plenului și, după caz, Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, ministrului justiției și Procurorului General cu cel puțin 15 zile înainte de ședință.

(2) Proiectele de hotărâri ale Plenului Curții Supreme de Justiție se înmânează judecătorilor Curții Supreme de Justiție și, după caz, Președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, ministrului justiției și Procurorului General cu cel puțin 15 zile înainte de ședință.

(3) Ședințele Plenului Curții sînt deliberative în prezența a nu mai puțin de două treimi din numărul total al membrilor Curții.

(4) Hotărîrile Plenului Curții Supreme de Justiție se adoptă cu majoritatea voturilor celor prezenți. Hotărîrile Plenului sînt semnate de Președintele Curții.

Capitolul V. SECRETARIATUL CURȚII SUPREME DE JUSTIȚIE

Articolul 22. Secretariatul Curții Supreme de Justiție

(1) Asistența organizatorică și administrativă a activității Președintelui, vicepreședinților, judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Plenului Curții Supreme de Justiție, colegiilor și Consiliului Științific Consultativ este asigurată de secretariatul Curții Supreme de Justiție, condus de șeful secretariatului.

(2) Șeful secretariatului Curții Supreme de Justiție se numește în funcție de către Președintele Curții Supreme de Justiție în conformitate cu Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public și își exercită atribuțiile în conformitate cu art. 45 alin. (3) din Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească și cu Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Curții Supreme de Justiție.

Articolul 22-1. - abrogat

Articolul 23. Structura secretariatului Curții Supreme de Justiție

(1) Secretariatul Curții Supreme de Justiție este constituit din grefă și din serviciul administrativ.

(2) Grefa secretariatului Curții Supreme de Justiție asistă judecătorii la exercitarea funcțiilor lor. Grefa include subdiviziuni ale asistenților judiciari, subdiviziuni pentru efectuarea traducerilor, pentru analiza, sistematizarea și unificarea practicii judiciare, subdiviziuni pentru documentarea și asigurarea desfășurării procesului judiciar și alte subdiviziuni necesare activității judiciare a Curții Supreme de Justiție.

(3) Serviciul administrativ al secretariatului Curții Supreme de Justiție asigură organizatoric funcționarea Curții. Serviciul administrativ include subdiviziunile: financiar-economică, de tehnologii informaționale, arhiva, biblioteca, precum și alte subdiviziuni necesare activității extrajudiciare a Curții Supreme de Justiție.

Articolul 23-1. - abrogat

Articolul 24. Personalul și salarizarea personalului secretariatului Curții

Supreme de Justiție

(1) Personalul grefei este compus din funcționari publici supuși reglementărilor Legii nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și este salarizat în condițiile legii.

(2) Personalul serviciului administrativ este compus din funcționari publici supuși reglementărilor Legii nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și din personal contractual supus reglementărilor legislației muncii care desfășoară activități auxiliare.

(3) Statul de personal al secretariatului Curții Supreme de Justiție se aprobă de către Președintele Curții Supreme de Justiție și este valabil după avizarea lui de către Plenul Curții Supreme de Justiție.

(4) Personalul secretariatului Curții Supreme de Justiție este obligat să respecte atribuțiile de serviciu, etica profesională și confidențialitatea informației obținute în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu.

(5) Pentru nerespectarea atribuțiilor de serviciu și divulgarea informației confidențiale de serviciu, personalul secretariatului Curții Supreme de Justiție poartă răspundere în condițiile legii.

Articolul 25. - abrogat

Articolul 26. Poliția în Curtea Supremă de Justiție

(1) Curtea Supremă de Justiție dispune de poliție, pusă în serviciul ei de Ministerul Afacerilor Interne, care îndeplinește funcțiile prevăzute de Legea privind organizarea judecătorească.

(2) Statul de personal al colaboratorilor poliției se stabilește de Guvern la propunerea Președintelui Curții Supreme de Justiție.

(3) Colaboratorii poliției puși în serviciul Curții Supreme de Justiție se subordonează Președintelui Curții.

Articolul 27. Finanțarea activității Curții Supreme de Justiție

(1) - abrogat.

(2) Bugetul Curții Supreme de Justiție este parte integrantă a bugetului instanțelor judecătorești și se elaborează și se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.

Articolul 28. Simbolurile puterii judecătorești

(1) În sălile de ședințe ale Curții Supreme de Justiție se află imaginea Stemei de Stat, iar în sala de ședințe a Plenului - și Drapelul de Stat, și Constituția Republicii Moldova.

(2) La efectuarea justiției judecătoria Curții Supreme de Justiție se îmbracă în mantii de culoare bordo și poartă insigne cu imaginea Stemei de Stat. Mantiile și insignele se eliberează gratuit. Modelul ținutei vestimentare este aprobat de Plenul Curții.

Articolul 29. Sigiliul Curții Supreme de Justiție

Curtea Supremă de Justiție are sigiliu cu imaginea Stemei de Stat și cu denumirea sa.

Titlul III. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 30. “Buletinul Curții Supreme de Justiție”

Curtea Supremă de Justiție are publicația sa periodică - “Buletinul Curții Supreme de Justiție”. Cheltuielile pentru editarea Buletinului sînt prevăzute în bugetul Curții Supreme de Justiție.

Articolul 31. (1) Judecătoria Supremă se reorganizează în Curtea...

(1) Judecătoria Supremă se reorganizează în Curtea Supremă de Justiție în termenul și în modul stabilit de Legea cu privire la reorganizarea sistemului judecătoresc.

(2) Judecătoria Supremă continuă să funcționeze în componența actuală și judecă cauzele date prin lege în competența sa pînă la încheierea perioadei de constituire a noului sistem judecătoresc, dar nu mai tîrziu decît pînă la 27 august 1996.

Articolul 32. Reorganizarea Judecătoriei Supreme în Curtea Supre...

Reorganizarea Judecătoriei Supreme în Curtea Supremă de Justiție se efectuează conform structurii și componenței numerice stabilite în anexă, care face parte integrantă din prezenta lege.

Articolul 33. Președintele, vicepreședinții și judecătorii Curți...

Președintele, vicepreședinții și judecătorii Curții Supreme de Justiție vor fi numiți în funcție de Parlament la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii după reorganizarea Judecătoriei Supreme în Curtea Supremă de Justiție, dar nu mai tîrziu de 27 august 1996.

Articolul 34. Pînă la reorganizarea Judecătoriei Supreme în Curt...

Până la reorganizarea Judecătoriei Supreme în Curtea Supremă de Justiție asupra membrilor Judecătoriei Supreme se extind prevederile art.28 al Legii cu privire la statutul judecătorului, iar asupra consultanților Judecătoriei Supreme - prevederile alin. (6) al aceluiași articol. Plățile prevăzute la art. 28 se vor efectua de la 1 ianuarie 1996.

Articolul 35. Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021